

◀ **اسم جدید طرح صیانت: مقررات فضای مجازی آرمان ملی:** مجلس درگیر طرحی شده که خودش مطرح کرد و به‌رغم انتقادات زیاد بر تصویب و اجرای آن تأکید کرد. طرح صیانت از حقوق کاربران فضای مجازی که بعدتر نامش به طرح حمایت از کاربران در فضای مجازی تغییر کرد. افزایش انتقادات به این طرح سبب شد تا بررسی آن به مرکز پژوهش‌های مجلس سپرده شود اما انتظار نداشتند که این مرکز ایرادات زیادی به این طرح بگیرد. مرکز پژوهش‌ها اعلام کرد این طرح علاوه بر اینکه «مغایرت‌های متعدد با قانون اساسی» دارد، زمینه‌ساز ایجاد رانت و انحصار است و باعث «بی‌ثباتی در قوانین و مقررات اقتصادی و به‌مخاطره افتادن امنیت سرمایه‌گذاری» می‌شود. همچنین «فرصت‌زدایی از امکان جهش اقتصادی در دوره کرونا» و «کاهش سرمایه اجتماعی» در کنار «ترغیب نخبگان به مهاجرت» از جمله ایرادات کلیدی دیگر «صیانت» است.

◀ **جلسه مخالفت با اصلاح؟**

جلسه کمیسیون بررسی طرح حمایت از حقوق کاربران در فضای مجازی صبح دیروز با حضور کارشناسان مرکز پژوهش‌های مجلس و نمایندگان دستگاه‌های اجرائی مرتبط با فضای مجازی بر گزار شد. در این جلسه نمایندگان عضو کمیسیون بررسی طرح حمایت از حقوق کاربران در فضای مجازی به اقدام اخیر مرکز پژوهش‌های مجلس انتقاد کردند. بین نوپاوه وطن نماینده تهران در مجلس درباره اتفاقات رخ داده در جلسه صبح کمیسیون، گفت: مرکز پژوهش‌های مجلس برای ارائه طرح و پیشنهادات جدید خود درباره حمایت از کاربران در فضای مجازی از کمیسیون مشترک فرصت خواسته‌است. وی افزود: همچنین کارشناسان مرکز پژوهش‌ها از کمیسیون فرصت خواستند تا آخرین بررسی‌ها در رابطه با طرح حمایت از کاربران در فضای مجازی داشته باشند تا بتوانند طرح پیشنهادی خود را به کمیسیون مشترک ارائه کنند. عضو کمیسیون مشترک رسیدگی به طرح حمایت از کاربران در فضای مجازی اظهار داشت: تا کنون ۸۰ درصد از طرح حمایت از کاربران در فضای مجازی توسط مرکز پژوهش‌ها مورد بررسی قرار گرفته و تنها رسیدگی به ۲۰ درصد باقی‌مانده طرح توسط این مرکز باقی مانده است. رضا تقی‌پور انوری رئیس کمیسیون مشترک فضای مجازی در ابتدای این نشست گفت: پس از آخرین نشست با مصوبه کمیسیون مقرر شد با توجه به نامه وزارت ارتباطات و اعلام مرکز ملی فضای مجازی مبنی بر اینکه نظرات کارشناسی بهتر است در پیش‌نویس طرح لحاظ شود و بر اساس تصمیم و نظر کمیسیون طرح به کارگروهی در مرکز پژوهش‌ها راجع شود. رئیس کمیسیون مشترک طرح حمایت از کاربران در فضای مجازی با انتقاد از رسانه‌ای شدن نظر مرکز پژوهش‌ها پیش از ارسال به کمیسیون یادآور شد: از هیات رئیسه مجلس می‌خواهیم به ما بگوید که چگونه در جریان نامه‌های ارسالی قرار بگیریم و اگر روال ارائه نامه‌ها به نمایندگان تغییر کرده به ما اطلاع دهند، ما در مورد ارجاع طرح به مرکز رأی‌گیری کردیم و متن مصوبه روشن است و قرار شد مرکز طی ۱۰ روز طرح را بررسی و به کمیسیون ارائه کند اما خروجی مرکز باز بنیانه سیاسی است که نظر اغلب نمایندگان هم همین است ضمن اینکه تا ۱۳۰۰ زمانه ۱۴۰۰ نسخه مشترکی در اختیار معاونت‌های مرکز نبوده‌است. تقی‌پور خطاب به قائم مقام و کارشناسان مرکز پژوهش‌ها در نشست، یادآور شد: شما نباید به جای شورای نگهبان اظهارنظر و نماینده را مجبور کنید اظهارنظرش را عوض کند؛ نماینده اختیار دارد. سیدعلی یزدی خواه در ادامه این نشست گفت: در جلسات گذشته کمیسیون مشترک قرار شد آخرین نقطه نظرات وزارت ارتباطات به همراه نسخه پیشنهادی کمیسیون به مرکز پژوهش‌ها ارجاع شود تا در بازه زمانی ۱۰ روزه نسبت به تلفیق نظر اقدام شود. وی یادآور شد: هر دستگاہی شرط وظایفی دارد و چارچوب‌ها نباید خدشه‌دار شود، نظرات مرکز ملی با وزارت ارتباطات با حضور کارشناسان و برخی نمایندگان تلفیق و به نسخه مفهومی و خوبی رسیدیم تا بتوان ضعف‌های آن را برطرف کرد؛ با توجه به اینکه باید برای تعیین تکلیف این طرح سریع تر اقدام کنیم و برخی اعضای کمیسیون مشترک نیز عضو کمیسیون تلفیق هستند، می‌طلبید با اعمال نظرات بتوان در اسرع وقت وظیفه خودمان را در قبال ملت ادا کنیم. وی با اشاره به طرح جدیدی که با تلفیق طرح قبلی و پیشنهادات ارائه شده، تدوین شده‌است گفت: انتظاران از این طرح این است که نظام حمایتی را داشته و بتوان برای چالش‌ها مطرح شده قانون داشته باشیم اما این حمایت از پلنفرم‌های داخلی رضایت‌بخش نیست و ما در این طرح این مهم را مورد توجه قرار خواهیم داد و عنوان طرح هم به طرح نظام تنظیم مقررات خدمات فضای مجازی تغییر یافته‌است و این تغییرنام، خبر خوبی است و محدود به این شده که نظام حمایتی را در قانون حل کنیم البته قبول داریم که تمامی مشکلات را نمی‌توانیم حل کنیم. یزدی خواه نیز در پایان این جلسه گفت: ۳۷ ماده طرح قبلی در طرح جدید به ۲۱ ماده کاهش یافته و همچنین حجم آن از ۱۳ صفحه به ۷ صفحه رسیده است و اجازه بدھیم در نشست بعدی در مورد کلیات این طرح رای گیری کنیم.

روایت «آرمان ملی» از چالش اعتیاد و موارد خلاف عفت عمومی در مجلس:

گشت ارشاد در بهارستان!

◀ **وظیفه هیات نظارت بر رفتار نمایندگان چیست؟**

آرمان ملی – مطهره شفیعی: تعهد و تخصص دو ویژگی لازم برای فردی است که به عنوان نماینده وارد مجلس می‌شود. تعهد به معنای پایداری برای تحقق خواست ملت و به نوعی معنای از مردم حوزه انتخابیه است. در روزهای اخیر اخباری از مجلس شنیده می‌شود که برای بسیاری از اقشار جامعه غیرقابل باور است. نخستین بار ۶ مهر سال جاری علیرضا سلیمی از اعضای هیات رئیسه مجلس گفت: «در دوره‌های قبل نماینده‌ای داشتیم که خیلی مشخص بود که معناد و تزییقی بود و او را از خیابان‌ها جمع می‌کردند و می‌آوردند و تا پایان دوره هم نماینده بود و وقتی این مساله کشف شد، آیا او باید تا پایان دوره نماینده باقی بمانده و آبروی نظام و مجلس را ببرد؟ باید یا او چه کرد؟ البته استثناء است، ممکن است در چند دوره یک نفر مانند این نماینده ورود پیدا کند، چه باید کرد؟ باید فقط نگاه کرد و حرص خورد که چرا او وارد مجلس شده است؟» این نماینده در اوایل دی‌ماه در یک برنامه تلویزیونی حضور یافت و بار دیگر گفت: «در دوره هشتم نماینده مجلسی داشتم که اعتیاد داشت و تزریق می‌کرد! برای استخدام در هر شرکتی تست عدم اعتیاد می‌گیرند، چرا در مجلس تست اعتیاد نمی‌گیرند؟» ما مجرا به اظهارات سلیمی محدود نشد چنانکه نماینده دیگری به نام جواد ابطحی نماینده ادوار مجلس در

مصاحبه‌ای با اشاره به وجود موارد اعتیاد در ادوار نمایندگان مجلس و با بیان اینکه مصرف تریاک در بین نمایندگان در ادوار مجلس فراوان بوده و برخی نمایندگان گرفتار مواد افیونی بودند، گفته است که «متأسفانه قماربازی و موارد خلاف عفت عمومی نیز در بین نمایندگان دیده می‌شد و حتی یکی از نمایندگان در قاچاق طلا دخالت داشت و رد مهر سال جاری علیرضا سلیمی از اعضای هیات رئیسه مجلس گفت: «در دوره‌های قبل نماینده‌ای داشتیم که خیلی مشخص بود که معناد و تزییقی بود و او را از خیابان‌ها جمع می‌کردند و می‌آوردند و تا پایان دوره هم نماینده بود و وقتی این مساله کشف شد، آیا او باید تا پایان دوره نماینده باقی بمانده و آبروی نظام و مجلس را ببرد؟ باید یا او چه کرد؟ البته استثناء است، ممکن است در چند دوره یک نفر مانند این نماینده ورود پیدا کند، چه باید کرد؟ باید فقط نگاه کرد و حرص خورد که چرا او وارد مجلس شده است؟» این نماینده در اوایل دی‌ماه در یک برنامه تلویزیونی حضور یافت و بار دیگر گفت: «در دوره هشتم نماینده مجلسی داشتم که اعتیاد داشت و تزریق می‌کرد! برای استخدام در هر شرکتی تست عدم اعتیاد می‌گیرند، چرا در مجلس تست اعتیاد نمی‌گیرند؟» ما مجرا به اظهارات سلیمی محدود نشد چنانکه نماینده دیگری به نام جواد ابطحی نماینده ادوار مجلس در

◀ **نماینده‌ای که دوره نمایندگی معناد شد** پس از آن بود که محسن کوهکن، نماینده ادوار مجلس و عضو جبهه پیروان خط امام(ره) و رهبری درباره اظهارات علیرضا سلیمی در برنامه تلویزیونی دستخط درباره «نماینده معناد تریقی در دوره هشتم» و انتقاد از عدم وجود تست اعتیاد برای داوطلبین مجلس و تأکید لزوم اصلاح قانون چرا او وارد مجلس شده است؟» این نماینده در انتخابات مجلس از داوطلبان تست اعتیاد گرفته نمی‌شود چرا که اگر قرار باشد از داوطلبان انتخابات مجلس تست اعتیاد گرفته شود، باید در انتخابات شوراهای دیگر انتخابات هم این مساله الزامی شود.» کوهکن درباره اصل اظهارات علیرضا سلیمی نیز گفت: «یک زمانی فردی معناد است و وضعیت اعتیاد او مخمل انجام وظیفه‌اواست و یافرد محترمی

روایت «آرمان ملی» از تلاش برای القای انفعال نهاد مادر احزاب

تلاش نکنید، خانه احزاب منحل نمی‌شود

◀ **رئیس خانه احزاب ایران:** خانه احزاب به نوعی سندیکای احزاب تلقی می‌شود

آرمان ملی – یاسمین طالقانی: «بحث انحلال خانه احزاب مطرح نیست.» این جمله پاسخ رئیس خانه احزاب به آنانی بود که در روزهای اخیر صحبت از انفعال و در نهایت تعطیلی خانه احزاب می‌کنند. دیروز حسین کمالی در رابطه با عملکرد خانه احزاب به منبیان گفت: نهادی به نام خانه احزاب در سایر کشورها وجود ندارد. در جمهوری اسلامی چنین نهادی تأسیس شد که از این طریق احزاب ساماندهی شوند و مشکلات گفتمان در کشور حل شود. در حقیقت فلسفه وجودی خانه احزاب بر مبنای ایجاد هماهنگی میان احزاب بنا نهاده شده‌است. رئیس خانه احزاب ایران افزود: اما ما به فعالیت احزاب در ایران و در مجموعه تصمیم گیران حکومتی نسبت به فعالیت احزاب دیدگاه مثبتی وجود ندارد و حاکمیت احزاب را جدی تلقی نمی‌کند و بر خلاف قانون اساسی نقش موثری را برای آنها در نظر ندارد، در نتیجه نقش خانه احزاب نیز پررنگ نیست و فعالیت آن کم رونق است. کمالی با اشاره به وزنه خانه احزاب در سپهر سیاسی کشور تصریح کرد: به عبارت دیگر نوع فعالیت خانه احزاب و اثرگذاری آن تابع نگاهی است که به خود احزاب می‌شود. وقتی در نظام سیاسی کشور خود احزاب جدی تلقی نشوند، خانه احزاب هم که قرار است این مجموعه را هماهنگ کند، چندان جدی تلقی نمی‌شود لذا عملکرد خانه احزاب بستگی به نوع نگاه حکومت به احزاب دارد. این چهره اصلاح طلب در خصوص لزوم استمرار فعالیت خانه احزاب اظهار کرد: خانه احزاب به نوعی سندیکای احزاب تلقی می‌شود به این معنی که قرار است این نهاد مشکلات صنفی احزاب را حل و فصل کند. در غیاب خانه احزاب احتمال دارد هر جناح سیاسی که بر سر کار می‌آید، گروه‌های دیگر نادیده گرفته شوند. بنابراین خانه احزاب می‌تواند مانع

تئوریسین جریان اصلاحات با ورود به مشکلات معیشتی و تورم در کشور، موقعیت دولت در حل مشکلات را مشکل ارزیابی می‌کند. سعید حجاریان نوشت: تورم، در ادبیات علم اقتصاد تعریف و تبعات مشخصی دارد که امروز دیگر بر ما پوشیده نیست؛ اغنیا، غنی‌تر و فقرا، فقیرتر می‌شوند. اما از منظر جامعه‌شناسی و سیاست، زیست در سایه تورم پیامی دیگر را هم منتقل می‌کند و آن اینکه حاکمیت، نهاد خانواده را با دستمزد یک نفر به استخدام دولت درآورد؛ به نحوی که کارگر/کارمند در بیرون از منزل اشتغال پیدا کند و افراد درون منزل حسب کارویش‌ها به امر پشتیبانی و بازتولید نیروی کار مبادرت ورزند. نتیجه کوتاه مدت این امر شکاف طبقاتی و اثر بلندمدت آن، انهدام طبقه متوسطی است که طی سال‌های اخیر غیر خودی و مضر پنداشته می‌شود. هر چند دولت در گذتار خود وانمود می‌کند که از روانه کردن «پول داغ» به جامعه خودداری خواهد کرد اما این مسیر هر چه هست، نتیجه‌ای جز کاهش پایه پولی و تورم نخواهد داشت.

به اشتباه درگیر اعتیاد شده‌است.» کوهکن درباره اصل اظهارات علیرضا سلیمی نیز گفت: یک زمانی فردی معناد است و وضعیت اعتیاد او مخمل انجام وظیفه او است و یافرد محترمی به اشتباه درگیر اعتیاد شده‌است. او تأکید کرد: این نماینده فرد محترمی بود و خانواده او به همراه هیات رئیسه وقت مجلس به موضوع، ورود پیدا کردند و همسر او همیاری و همراهی زیادی کرد و بهبودی نسبی پیدا کرد. برای آن نماینده محقق شد. نماینده ادوار مجلس با انتقاد از طرح چنین مسائلی در شرایط فعلی کشور گفت: من نمی‌دانم باز کردن این ماجرا او تأکید مکرر بر آن در شرایط فعلی چه مشکلی را حل می‌کند. او افزود: در ده دوره مجلس یک مورد گزارش می‌شود، آن هم فرد محترمی بود که گرفتار شده بود، اگر مسائلی دیگری هست که ما اطلاع نداریم باید گفته شود اما تأکید چندباره بر یک مورد مجلس، الان چه مشکلی را حل می‌کند؟ کوهکن همچنین درباره مساله تست اعتیاد در قانون انتخابات مجلس گفت: اعتیاد یک تعریف استاندارد ندارد، مثلاً در گذشته کسی که تریاک می‌کشید معناد بود اما بعد از آن مواد صنعتی آمد و تریاک دیگر به قول برخی دوستان به شوخی می‌گفتند که کمی بدتر از سیگار در نگاه جامعه است. او تأکید کرد: علاوه بر رفتار نمایندگان نتوانست به ایفای نقش در این مورد بپردازد.

دوره‌ای فعالیت خوب و قابل توجهی داشت، بیان کرد: البته در بعضی استان‌ها خانه احزاب فعالیت‌هایی دارد، اما در مرکز و پایتخت هیچ خبری نیست. اگر چه برخی کمیته مثل کمیت بین‌الملل گاهی جلساتی برگزار کرده و دعوت به حضور هم می‌کنند؛ اما به دلیل انفعال در روند فعالیت خانه احزاب، ما هم رغبتی به مشارکت آنجانی در این زمینه‌ها نداریم. سخنگوی جبهه پیروان با اشاره به اینکه باید تغییرات لازم در ساز و کار خانه احزاب صورت گیرد، بیان کرد: باید توجه داشته باشیم که نظر و سیاست وزارت کشور نیز در مورد این مجموعه تعیین کننده است. از طرف دیگر کمیته ماده ۱۰ احزاب نیز بر این روند اثرگذاری دارد. سجادی با تأکید بر اینکه احزاب در ایران بعد از انتخابات ۱۴۰۰ دچار انفعال شدند، عنوان کرد: از سویی اصلاح‌طلبان داستان و دلایل خود را برای عدم فعالیت دارند و به نظر می‌رسد اصولگرایان هم به این انفعال تن داده‌اند؛ بنابراین وقتی احزاب کشور، فعالیتی نداشته نباشند، خانه احزاب نیز طبیعتاً دچار انفعال خواهد شد. وی درباره رهاکار برطرف کردن این انفعال گفت: در وهله اول، قانون احزاب باید مورد بررسی قرار گیرد و اگر اشکالاتی دارد، اصلاح شود و در وهله دوم، سیاست مشخص احزاب و وزارت کشور اعلام شود، در مجموع با توجه به شرایط فعلی، اصلاحات و ایجاد تغییر در ساز و کار کنونی ضروری به نظر می‌رسد. سخنگوی جبهه پیروان با بیان اینکه برگزاری انتخابات و تغییر شورای مرکزی می‌تواند گام اول برطرف کردن انفعال باشد، تأکید کرد: خانه احزاب می‌تواند به باشگاه احزاب تبدیل شود، باید تشکیلاتی که شاید بتوان آن «صنف» گفت، برای ارتقای فعالیت احزاب شکل گیرد تا این رکودی که به آن گرفتار شده‌ایم از بین برود. سجادی با تأکید بر ضرورت بازنگری قانون احزاب عنوان کرد: اگر روند انفعالی ادامه پیدا کند منجر به تعطیل شدن کامل خانه احزاب خواهد شد. باید برای تعاریف، نقش و کارکردی که خانه احزاب دارد، فکری کنیم، در غیر این صورت این انفعال منجر به خاتمه فعالیت و انحلال خانه احزاب خواهد شد. پیش از او هم محمدباقر خرمشاد، معاون سیاسی وزیر کشور در نشست مشترک با کمیته بین‌المللی خانه احزاب گفته بود: «در حال حاضر شورای مرکزی هم به پایان رسیده است ولی هنوز با همان شرایط قبلی کار دنبال می‌شود. سید کمال سجادی با بیان اینکه خانه احزاب در

◀ **شایعه تعطیلی از کجا آغاز شد؟**

شایعه تعطیلی خانه احزاب زمانی آغاز شد که سخنگوی جبهه پیروان خط امام و رهبری در رابطه با شرایط و میزان فعالیت خانه احزاب گفت: متأسفانه خبر چندانی از وضعیت خانه احزاب در دسترس نیست. به نظر می‌رسد زمان سه ساله به نظر می‌رسد که در پایان مشکلات صنفی احزاب را حل و فصل رسیده است ولی هنوز با همان شرایط قبلی کار دنبال می‌شود. سید کمال سجادی با بیان اینکه خانه احزاب در

بی تردید عملکرد مجلس یازدهم مورد قبول بسیاری از اقشار نیست و آنچه از پارلمان انتظار داشتند محقق نشده‌است. دیروز یک نماینده سابق مجلس گفت: اگر امروز ما متوجه مشکلات معیشتی و بی‌پیکری‌های مجلس در زمینه‌های دیگر به‌رغم قول‌هایی که داده بودند می‌شویم به دلیل وجود چنین فضایی (فضای مجازی) است؛ ما در کم می‌کنیم بستن فضای مجازی از طرف این افراد با چه هدفی دنبال می‌شود، چرا که می‌خواهند اطلاعات کمتر منتقل شود، زیرا هر چه مردم از اخبار کمتر مطلع شوند، برای آن‌ها بهتر است. پروانه سلحشوری ادامه داد: متأسفانه خواست و اولویت‌های کشور با نظرات نمایندگان مجلس بسیار فاصله دارد. وی افزود: در حالت خوشبینانه می‌توانیم بگوییم این گونه اقدامات غیر عامدانه است و در حالت بدبینانه هم می‌توانیم آن‌ها را عامدانه در نظر بگیریم، اما متأسفانه باید بگوییم آن‌ها می‌دانند چه اتفاقی در حال رخ دادن است. اگر مشکلات مردم را حل کنند، نیازی به بستن فضای مجازی ندارند. اخبار خوب منتقل می‌شود و مردم زندگی عادی‌شان را مثل بقیه مردم دنیا خواهند داشت.

◀ **گفت و گو**

داود آقایانی کارشناس مسائل بین الملل در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

مذاکرات بدون انعطاف؛

خراب کردن پل‌های پشت سر

◀ **نرمش در مذاکرات احیای برجام ضروری است**

◀ **ناباید از میز مذاکره فاصله بگیریم**

آرمان ملی – علیرضا پورحسین: روز گذشته و درآستانه برگزاری کمیسیون مشترک برجام، دیدار سه جانبه روسای هیات‌های ایران، روسیه و چین در هتل کوبورگ وین برگزار شد. نشست که به نظر می‌رسد در راستای آخرین هماهنگی‌ها پیش از ورود به مذاکرات احیای برجام بوده است، مذاکراتی که در آن بار دیگر به نقطه بررسی جزئیات رسیده‌اند. جزئیاتی که مشخصاً در آن تعیین می‌شود کدام طرف باید چه امتیاز تعیین کنند؛‌ای دهد تا توافق به سرانجام رسد. در این میان وزیر خارجه ایران گفته است که بر اساس گفت‌وگوهایی که انجام شد ما به یک سند جدیدی رسیدیم و مذاکرات حول این سند مشترک برگزار می‌شود و در واقع طرفین امروز سند مشترک و قابل قبولی روی میز مذاکره وجود دارد که آنها را اسناد ۱ دسامبر ۱۵ دسامبر می‌خوانند. وزیر خارجه ایران در ادامه گفته است که در دو موضوع هسته‌ای و رفع تحریم‌ها، یعنی دیگر سند ژوئن ۲۰۲۱ را کنار گذاشتیم به سند جدید و مشترکی رسیدیم و از جمله موضوعاتی که در مذاکرات جاری مورد توجه ایران است مسئله تضمین و راستی آزمایی است. در راستای بررسی این مسائل «آرمان ملی» گفت وگویی با داود آقایانی، تحلیلگر ارشد مسائل بین‌الملل داشته‌است که در ادامه می‌خوانید:

◀ **نحوه بیان خواسته‌ها و امتیازگیری تیم مذاکره کننده در وین باید به چه شکلی باشد؟** در میز مذاکره آن چه که اصل است و باید به آن توجه شود، بده بستان است. دو طرف به همین علت باید در ابتدا نقطه نظرات خود را در خصوص جزئیات باقی مانده که بر سر آن‌ها به توافق نرسیده‌اند، مورد ارزیابی قرار دهند. ایران امروز می‌تواند امتیازات خوبی بگیرد اما باید امتیازاتی را نیز بدهد. مشخصاً تا زمانی که ایران نظرات طرف‌های مقابل را نشنیده است نباید در خصوص خواسته‌ها قضاوت کند. به همین علت همواره توصیه می‌شود تا گفت‌وگو و مسیر دیپلماتیک برقرار باشد تا بتوان نظرات را شنید و بعد آن‌ها را ارزیابی کرد. نمی‌توان این گونه گفت که هرچه ما می‌گوییم باید اصل باشد و دیگران نیز باید آن را بپذیرند. این باور در اصول دیپلماتیک بی‌معناست. منطق مذاکره اقتضا می‌کند که طرفین در پای میز مذاکره نقطه نظرات خود را بیان کنند نه اینکه در جایی دیگر مسائل مطرح شود. فرض را اگر بر این بگذاریم که بده بستان طرفین مورد پذیرش قرار گرفته است باید ببینیم که در گفت‌وگوهای برجام از ایران چه می‌خواهند و در این خصوص چه استدلالی دارند و تا چه میزان استدلال آن‌ها منطقی و قانونی است. از سویی دیگر ایران نیز زمانی می‌تواند بفهمد تا چه میزان امتیاز بگیرد که خواسته‌های خود را پشت میز مذاکره مطرح کند. به همین علت تیم مذاکره کننده ایران نباید در حین گفت‌وگوهایی که در این روزها در جریان است، پل‌های پشت‌سر خود را خراب کند و اصطلاحاً نیاید میز خود را در جایی قرار دهد که امکان عقب نشینی وجود نداشته باشد. عنوان کردن نقطه نظر غیرقابل اجرا یکی از آن مواردی است که می‌تواند پل‌های پشت‌سر تیم مذاکره کننده را خراب کند.

◀ **آیا باز هم نیاز است تا در مذاکرات نرمش صورت گیرد و مشخصاً حد و حدود آن تا چه میزان است؟** ایران باید در میز مذاکرات باقی بماند و حرف‌های طرف مقابل را بشنود و مشخصاً آن‌ها نیز وظیفه دارند تا حرف‌ها و خواسته‌های ایران را بشنوند و به دغدغه‌هایی که ایران دارد، توجه کنند. ماهیت مذاکره این است که طرفین پس از شنیدن خواسته‌ها و درک دغدغه‌ها، نسبت به آن‌ها از خود نرمش نشان دهند و این ماهیت مذاکره است زیرا هیچ مذاکره‌ای بدون نرمش به نتیجه نخواهد رسید. سخت‌گیری ایران اگر بیش از اندازه باشد مشخصاً طرف مقابل را نیز به سختی سوق می‌دهد تا مواضع سخت اتخاذ کنند. بنابراین مذاکراتی که با مواضع سخت همراه شود مشخصاً به نتیجه نخواهد رسید همان‌طور که در دوره‌های قبل نیز شاهد بودیم که رفت و آمدها زیاد بود و مسائلی مطرح می‌شد که نسبت به موضوع اصلی مذاکره مرتبط بود و مشخصاً در آن شرایط هیچ‌گاه نتیجه حاصل نمی‌شود. اگر طرفین واقعاً به دنبال توافق هستند باید در ابتدا انتظارات را مورد شناسایی قرار دهند. به شرط و شروطی، خواسته‌های مطرح شود که امکان پذیرش آن از سویی طرف مقابل وجود داشته باشد. نرمش گاهی ضروریست و یکی از روش‌های منطقی برای رسیدن به توافق است. نرمش همواره سبب می‌شود تا طرفین مقابل نیز از خود نرمش نشان دهند. برخی بر این باور هستند که نباید از همان ابتدا نرمش نشان داد و این امر می‌تواند خوب باشد اما نباید به گونه‌ای سفت و سخت وارد مذاکرات شد که بن بست ایجاد شود.

◀ **با فرض اینکه آمریکا صرف تحریم‌های هسته‌ای ایران را بر طرف کند، ایران تا چه میزان باید متعهد شود؟**

در گام اول طبیعی است که ایران تأکید داشته باشد که کلیه تحریم‌ها علیه کشور برطرف شود به گونه‌ای که هم تحریم‌های هسته‌ای لغو شود و هم تحریم‌های غیرهسته‌ای برداشته شود اما همین امر را نیز باید در پای میز مذاکره مطرح کند. احتمال زیاد نیز آمریکا نیز نخواهد پذیرفت تا تحریم‌های غیرهسته‌ای را لغو کند، زیرا بر این باور هستند که انتظارات ایران بیشتر از قبل خواهد شد. ممکن است در فرایند مذاکرات و زمانی که مشاهده کردند ایران بر یک موضوع اصرار دارد، با شرط و شروطی، خواسته‌های زیاد خود باید امتیازی نیز بدهد. ایران اشکالی ندارد بر رفع تمامی تحریم‌ها اصرار کند زیرا باید حاکمتر میزان نرمش طرف مقابل نیز مورد سنجش قرار گیرد و پس از آن تصمیم‌گیری در خصوص سایر مسائل در دستور کار قرار گیرد.